

Błogosławiony ks. Jerzy Popiełuszko - wzorem osobowym

Karolina Świetlicka

Patrycja Moździerz

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie

Wybrane fakty z życia
błogostawionego ks. Jerzego
Popiełuszki

Sumienność błogostawionego
ks. Jerzego Popiełuszki

Błogostawiony ks. Jerzy
Popiełuszko jako osoba
autentyczna

Błogostawiony ks. Jerzy
Popiełuszko wzorem odwagi

Wolność chrześcijańska
w życiu bł. ks. Jerzego
Popiełuszki

Myśli błogostawionego
ks. Jerzego Popiełuszki

Najważniejsze zasługi księdza
Jerzego Popiełuszki

Podsumowanie

Wprowadzenie

Ksiądz Jerzy Popiełuszko (1947-1984) był polskim księdzem katolickim, męczennikiem i obrońcą praw człowieka, który stał się symbolem walki z reżimem komunistycznym w Polsce. Urodził się w pobożnej rodzinie w Okopach, w województwie białostockim. Jego życie i działalność były głęboko zakorzenione w wartościach patriotycznych i religijnych.

Ks. Jerzy był aktywnym działaczem duszpasterskim, szczególnie zaangażowanym w ruch "Solidarność", którego wspierał duchowo, odprawiając msze za ojczyznę i głosząc kazania, które inspirowały do walki o wolność i prawdę. Jego słynne motto brzmiało: "Zło dobrem zwyciężaj".

Jego działalność przyciągnęła uwagę władz komunistycznych, które prowadziły przeciw niemu intensywną kampanię inwigilacyjną i represyjną. 19 października 1984 r. został porwany i brutalnie zamordowany przez funkcjonariuszy Służby Bezpieczeństwa. Jego śmierć wywołała ogromne poruszenie w Polsce i na świecie, stając się symbolem męczeństwa za wiarę i wolność.

Ksiądz Jerzy Popiełuszko został beatyfikowany 6 czerwca 2010 r., a jego życie i działalność pozostają inspiracją dla wielu ludzi walczących o prawdę, sprawiedliwość i prawa człowieka.

Życiorys błogosławionego ks. Jerzego Popiełuszko

Jerzy Popiełuszko urodził się 14 września 1947 r. w Okopach, w województwie podlaskim, niedaleko granicy z ówczesnym Związkiem Radzieckim. Był trzecim z pięciorga dzieci Władysława i Marianny Popiełuszków. Jego rodzina żyła skromnie, ale nie w biedzie. Jerzy interesował się przedmiotami humanistycznymi i był bardzo pobożny, od najmłodszych lat służąc jako ministrant.

W 1965 roku wstąpił do Wyższego Metropolitalnego Seminarium Duchownego w Warszawie, a w latach 1966-1968 odbywał obowiązkową służbę wojskową w jednostce o zastrzonym rygorze w Bartoszycach, przeznaczonej specjalnie dla kleryków. Trudne warunki służby wojskowej sprawiły, że ciężko chorował, co miało wpływ na jego zdrowie do końca życia. Jednak to właśnie w wojsku jego wiara stała się silniejsza i zaczął dojrzewać do roli, którą miał odegrać w przyszłości jako kapelan warszawskiej "Solidarności". Pobyt w wojsku uświadomił mu metody komunistycznego systemu zniewalania ludzi, co paradoksalnie wzmocniło jego determinację do walki o wolność i sprawiedliwość.

W maju 1972 r. Jerzy Popiełuszko otrzymał święcenia kapłańskie z rąk prymasa Stefana Wyszyńskiego. Jego życiowe motto, zapisane na prymicyjnym obrazku, brzmiało:

"Posyła mnie Bóg, abym głosił Ewangelię i leczył rany zbolełych serc".

Pełnił posługę kapłańską w parafiach: Trójcy Świętej w Ząbkach, Matki Bożej Królowej Polski w Aninie oraz w warszawskich parafiach: Dzieciątka Jezus, św. Anny i św. Stanisława Kostki.

Od sierpnia 1980 r. wspierał robotników podczas strajków "Solidarności". Zgodnie ze swoim przesłaniem, pomagał ludziom prześladowanym przez komunistyczny system. Publicznie krytykował nadużycia władzy, jednocześnie nawołując do zwyciężania zła dobrem. Od początku 1982 r. regularnie odprawiał msze św. w intencji ojczyzny i Polaków, które przyciągały tysiące ludzi.

Władze PRL zarzucały mu działalność polityczną przeciwko "przyjaźni polsko-radzieckiej". Już podczas jego pobytu w seminarium Służba Bezpieczeństwa założyła mu teczkę operacyjną i w połowie lat 70. rozważała zwerbowanie go jako tajnego współpracownika.

Ksiądz Jerzy Popiełuszko odmawiał współpracy z komunistycznymi władzami, a jego chrześcijańsko-patriotyczna działalność zyskiwała coraz większe poparcie społeczne. W odpowiedzi Służba Bezpieczeństwa rozpoczęła operacje rozpracowujące o kryptonimach „Popiel” i „Godot”.

19 października 1984 r. ks. Popiełuszko został zatrzymany przez funkcjonariuszy SB podczas powrotu z Bydgoszczy do Warszawy. Był brutalnie bity, torturowany i wrzucony do Wisły z tamy we Włocławku w worku obciążonym kamieniami, ponosząc śmierć męczeńską. Oficjalna data jego śmierci to 19 października 1984 r., choć niektóre źródła, jak prokurator Andrzej Witkowski, twierdzą, że był torturowany przez kilka dni przez służby radzieckie. Obdukcja i ekspertyzy sądowe potwierdziły wyjątkowe okrucieństwo sprawców.

6 czerwca 2010 r. ks. Jerzy Popiełuszko został beatyfikowany przez Kościół katolicki.

Sumienność błogostawionego księdza Jerzego Popiełuszki

An orange circular icon containing a white silhouette of a man's face with a prominent mustache and a neutral expression.

W całym życiu Jerzego Popiełuszki zauważalne było jego wytrwałe zaangażowanie w podejmowane zadania. Jego matka Marianna podkreślała, że Jerzy charakteryzował się dużym skupieniem i sumiennością w codziennym wypełnianiu obowiązków. Już od dnia przystąpienia do Pierwszej Komunii Świętej codziennie przed rozpoczęciem zajęć szkolnych przychodził do kościoła jako ministrant służący przy mszach św. Nie uważał tego za szczególne poświęcenie, lecz za zwykły obowiązek każdego chłopca wychowywanego w atmosferze żywej wiary katolickiej.

A dark green circular icon containing a white silhouette of a person standing with their arms outstretched to the sides.

Dla wychowawców Jerzy Popiełuszko może być inspiracją w odkrywaniu, jak wychowywać autentycznie wierzących chrześcijan. Już od dzieciństwa uczestnicząc codziennie w mszy św., kształtował podstawy swojej osobowości, szczególnie sumienność, w kontekście głębokiej relacji z Chrystusem. Jego ludzka dojrzałość przekształcała się w dojrzałość chrześcijańską poprzez przyjęcie chrześcijańskiego stylu życia oraz świadomą decyzję o naśladowaniu i podążaniu za Chrystusem.

Jerzy Popiełuszko, według biografii, kształtował swoją sumienność w kontekście życia wiecznego, pokonując codzienne wyzwania i słabości, aby zbliżyć się do Chrystusa, szczególnie poprzez sakrament Eucharystii. Sumienność była kluczową cechą jego osobowości, wspomaganą przez bliską relację z Bogiem. W jego życiu widoczna była hierarchia wartości, gdzie działania były motywowane głęboką wiarą i służbą bliźnim, nie dla samej sumienności, lecz dla osiągnięcia chrześcijańskiej dojrzałości i życia wiecznego.

Błogosławiony ks. Jerzy Popiełuszko jako osoba autentyczna

Jerzy Popiełuszko był wyjątkowym przykładem autentyczności, która dla niego oznaczała nie tylko szczerłość i umiłowanie prawdy, ale także konsekwencję w działaniu, zgodność słów z czynami oraz nieugiętość w obronie swoich przekonań. Już jako młody kleryk doświadczył brutalnych szykan i nacisków komunistycznych władz w jednostce wojskowej w Bartoszycach, gdzie próbowano go zmusić do zrzeczenia się swojej wiary. Pomimo ekstremalnych warunków, Popiełuszko nie tylko nie ugiął się pod presją propagandy, ale również nie zniżył swojej wartości ani nie zaprzeczył swoim przekonaniom religijnym. Zachował autentyczność, pozostając wierny swoim przekonaniom i zasadom chrześcijańskim, co było szczególnie widoczne w jego codziennych działaniach i postawie.

Podczas swojego życia, zwłaszcza w późniejszych latach, kiedy był systematycznie prześladowany przez Służbę Bezpieczeństwa PRL, Popiełuszko nie tylko potwierdzał swoje słowa czynami, ale także stał się symbolem konsekwencji i niezłomności. Nie uległ zastraszaniu, torturom czy szantażowi, które miał ponieść. Jego autentyczność objawiała się w trudnych sytuacjach, gdzie pozostawał wierny ideom chrześcijańskim i wartościom, które głosił publicznie. Nawet w obliczu śmierci, którą ostatecznie poniosło, jego życie i działania były zgodne z jego głoszonymi deklaracjami, co czyni go jednym z najbardziej inspirujących przykładów chrześcijańskiej autentyczności w historii Polski.

Jerzy Popiełuszko jest zatem nie tylko postacią historyczną, ale także wzorem do naśladowania dla młodych ludzi, pokazującym, że autentyczność to nie tylko kwestia słów, ale przede wszystkim konsekwencji i uczciwości w postępowaniu zgodnie z własnymi przekonaniem. Jego życie i działalność są nieodzownym przypomnieniem o sile i znaczeniu wierności wartościom chrześcijańskim w życiu codziennym i w trudnych sytuacjach życiowych.

Błogosławiony ks. Jerzy Popiełuszko wzorem odwagi

Jerzy Popiełuszko, będąc klerykiem, wykazał się szczególną odwagą i niezłomnością podczas pobytu w jednostce wojskowej w Bartoszycach, gdzie był poddawany brutalnym szykanom i próbom zmuszenia do zrzeczenia się swojej wiary. Jego postawa świadczyła o głębokim umocnieniu w wierze, co widać było szczególnie w reakcjach na próby ośmieszenia i poniżenia.

Kapral, chcąc podporządkować sobie Popiełuszkę, kazał mu zdjąć różaniec, na co ten stanowczo odpowiedział odmową. Mimo groźby, że zostanie zaprowadzony do oficera, Jerzy nie ugiął się i odmówił pójścia na rozmowę z dowódcą, argumentując, że nie ma ku temu powodu. Jego postawa spotkała się z przemocą i groźbami sądowymi, jednak mimo to pozostał nieugięty i niezłomny.

Podczas pobytu w jednostce wojskowej Jerzy Popiełuszko doświadczył wielu prześladowań i upokorzeń, ale w każdej sytuacji zachowywał godność i odwagę. Nawet gdy został zmuszony do stania na bosy przez godzinę, wytrzymał to z chrześcijańskim stoicyzmem, ofiarując swoje cierpienia Bogu. Modlitwa kolegów w jego intencji była dla niego dużym wsparciem duchowym, co pokazuje, że wiara i odwaga Jerzego były integralną częścią jego codziennego życia.

Warto zauważyć, że autentyczność i odwaga Jerzego Popiełuszki nie ograniczały się tylko do słów, ale były potwierdzone jego czynami w trudnych sytuacjach. Jego życie i postawa są niezwykłym przykładem, który powinien służyć za wzór młodym ludziom dążącym do odwagi i wierności swoim wartościom, nawet w obliczu największych trudności.

Oto słowa ks. Popiełuszki obrazujące okoliczności odmowy zdjęcia różańca:

"O 22.20 przyszedł polityczny (politruk), kazał mi zdjąć różaniec przy nim. A niby z jakiej racji? Nie zdjęłem, bo przecież nikomu nie przeszkadzał, a nie będę zdejmował dlatego że ktoś nie może patrzeć".

Wolność chrześcijańska w życiu bł. ks. Jerzego Popiełuszki

Ksiądz Jerzy Popiełuszko zawsze wykazywał się niezłomną postawą i głęboką wiarą chrześcijańską, co manifestowało się już we wczesnych latach jego życia dorosłego. Szczególnie charakterystyczna była jego nieugięta postawa w świadectwie wiary podczas służby wojskowej. W jednym z listów do ks. Czesława Miętka z 1967 r. opisał, jak odmówił zdjęcia różańca z palca na zajęciach przed całym plutonem, mimo groźby ze strony prokuratora. Dla niego był to symbol głębokiej wartości i nie chciał ustąpić, ponieważ uważał, że byłoby to ustępstwo wobec swoich przekonań.

Później, jako duszpasterz, problem wolności i zniewolenia stał się centralnym tematem jego pracy. Ksiądz Popiełuszko celebrował Msze św. w intencji Ojczyzny, modlił się, nauczał oraz udzielał wsparcia osobom pozbawionym wolności. Przez Maryjną litanię z 30 maja 1982 r., w której wzywał Matkę Bożą m.in. w intencji uwieczonych i zmuszanych do podpisywania niezgodnych z sumieniem deklaracji, wyraźnie podkreślał znaczenie wolności.

Jego kazania, w których odnosił się do wolności w wymiarze indywidualnym i wspólnotowym, są najbardziej znanym aspektem jego działalności duszpasterskiej. Ksiądz Popiełuszko zawsze mówił prawdę, nawet gdy była bolesna czy kontrowersyjna, co zdaniem wielu przyczyniło się do jego popularności. Pytany o to, dlaczego jego kazania zdobyły taką popularność, tłumaczył to potrzebą wyrażenia prawdy, której ludzie często nie mają odwagi wypowiedzieć głośno.

Działalność duszpasterska księdza Jerzego Popiełuszki była również świadectwem dążenia do wyzwolenia od nienawiści i chęci odwetu wobec tych, którzy krzywdzili. Jego życie i praca są inspiracją dla wielu ludzi, dążących do obrony wartości chrześcijańskich i wolności jednostki, nawet w obliczu trudności i prześladowań.

O wewnętrznym wyzwoleniu mówi świadectwo zaczerpnięte z listu do kapłana:

"Niejednokrotnie byłem świadkiem, jak w czasie wygłaszanej homilii wzruszenie wśród wiernych przejawiało się łzami w ich oczach. Człowiek po wysłuchaniu Mszy świętej opuszczał kościół jakiś silniejszy, odporniejszy na trudy dnia codziennego. Odrywał się od rzeczywistości. Wierzył, że doczeka się lepszego jutra. I to wszystko zawdzięczam Księdzu, Jego słowom. Wiara, Nadzieja i Miłość odżywały po słowach Księdza nawet wśród tych, którzy o tych prawdach już zapomnieli, a nawet być może przestali w nie już wierzyć".

**Oto kilka
myśli błogosławioneg
o ks. Jerzego
Popiełuszki, które
odzwierciedlają jego
ducha, wiarę
i oddanie w walce
o wolność
i sprawiedliwość:**

"Zło dobrem zwyciężaj." - To chyba najbardziej znane słowa ks. Popiełuszki, które stały się jego mottem życiowym i przesłaniem, które głosił podczas swoich kazań.

"Nie daj się zwyciężyć złu, ale zło dobrem zwyciężaj." - Jest to rozszerzona wersja jego najpopularniejszego cytatu, która pokazuje jego głęboką wiarę w moc dobra w walce z niesprawiedliwością.

"Każde zło jest przejawem słabości, a każde dobro - siły." -
Słowa te podkreślają, że prawdziwa siła leży w czynieniu dobra,
mimo że może to być trudniejsze niż uleganie złu.

"Prawda wymaga świadectwa." - Ks. Popiełuszko wierzył, że
prawda musi być nie tylko głoszona, ale i świadczona przez życie
i działania.

"Wolność jest w nas." - Przesłanie to wskazuje na wewnętrzną
wolność, którą człowiek nosi w sobie, niezależnie od
zewnętrznych okoliczności.

"Solidarność to jedność serc, umysłów i dłoni." - Słowa te odnoszą się do ruchu Solidarności, który ks. Popiełuszko wspierał, podkreślając znaczenie jedności i współpracy.

"Nie ma większej miłości niż ta, gdy ktoś życie swoje oddaje za przyjaciół swoich." - Cytat ten odzwierciedla gotowość ks. Popiełuszki do poświęcenia swojego życia w imię miłości bliźniego.

"Bóg nie opuścił człowieka w jego walce o godność i sprawiedliwość." - Przestanie to przypomina o Bożej obecności i wsparciu w trudnych chwilach walki o prawa i godność człowieka.

"Wolność jest dana człowiekowi przez Boga. Trzeba się za nią modlić i walczyć." - Ks. Popiełuszko uważał, że wolność jest darem od Boga, ale trzeba o nią dbać i walczyć, by ją utrzymać.

Najważniejsze zasługi księdza Jerzego Popiełuszki:

Wsparcie dla ruchu "Solidarność":

Ksiądz Popiełuszko aktywnie wspierał ruch "Solidarność", który dążył do wolności i praw pracowniczych. Odprawiał Msze Święte za Ojczyznę, które stawały się manifestacją sprzeciwu wobec reżimu komunistycznego.

Przykład odwagi i niezłomności:

W swoim życiu i działalności ksiądz Jerzy wykazywał niezwykłą odwagę, nie ulegając zastraszaniu ani represjom ze strony władz. Jego postawa była wzorem dla wielu Polaków, pokazując, że warto walczyć o prawdę i wartości, nawet w obliczu prześladowań.

KAZANIA PEŁNE NADZIEI I PRAWDY:

JEGO KAZANIA, GŁOSZONE PODCZAS MSZY ŚWIĘTYCH ZA OJCZYZNĘ, BYŁY PEŁNE ODWAGI, PRAWDY I NADZIEI. MÓWIŁ W NICH O WOLNOŚCI, GODNOŚCI CZŁOWIEKA I POTRZEBIE WALKI Z NIESPRAWIEDLIWOŚCIĄ, CO DODAWAŁO OTUCHY I INSPIRACJI TYSIĄCOM LUDZI.

OBRONA GODNOŚCI LUDZKIEJ:

KSIĄDZ POPIEŁUSZKO STAWIAŁ NA PIERWSZYM MIEJSCU GODNOŚĆ CZŁOWIEKA I SPRZECIWIĄŁ SIĘ WSZELKIM FORMOM JEJ PONIŻANIA. JEGO DZIAŁALNOŚĆ BYŁA WYRAZEM GŁĘBOKIEGO SZACUNKU DLA KAŻDEGO CZŁOWIEKA, NIEZALEŻNIE OD JEGO SYTUACJI ŻYCIOWEJ.

Męczeńska śmierć:

Jego porwanie i brutalne zamordowanie przez funkcjonariuszy Służby Bezpieczeństwa w 1984 roku stały się symbolem męczeństwa za wiarę i wolność. Śmierć księdza Jerzego wstrząsnęła Polską i stała się impulsem do dalszej walki o wolność i prawa człowieka.

Dziedzictwo duchowe:

Nauki i postawa księdza Popiełuszki nadal inspirują i uczą kolejne pokolenia o znaczeniu prawdy, odwagi i niezłomności w obliczu niesprawiedliwości. Jego przesłanie "Zło dobrem zwyciężaj" pozostaje uniwersalnym i ponadczasowym wezwaniem do działania.

Podsumowanie

Błogosławiony ksiądz Jerzy Popiełuszko pozostawił po sobie dziedzictwo odwagi, prawdy i miłości bliźniego. Jego życie i męczeńska śmierć stały się symbolem walki o wolność i godność człowieka, a jego nauki i przykład inspirują do dziś, przypominając, że nawet w najtrudniejszych chwilach warto walczyć o najwyższe wartości. Był niezwykłym kapłanem i męczennikiem, który z wielką odwagą i determinacją walczył o prawdę, wolność i sprawiedliwość w Polsce w trudnych czasach reżimu komunistycznego. Jego życie i działalność miały ogromne znaczenie dla wielu ludzi i wniosły istotny wkład w walkę o prawa człowieka i godność osobistą.

Bibliografia

1. Juroszek W. *Błogosławiony ks. Jerzy Popiełuszko jako wzór osobowy w wychowaniu do chrześcijańskiej dojrzałości*. Uniwersytet śląski w Katowicach, Katowice 2023 r.
2. Ks. Zyzak W. *Wolność chrześcijańska w życiu i przepowiadaniu bł. Ks. Jerzego Popiełuszki*. Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie. Kraków 2021 r.